Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/816

7.3.2024.

# KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2024/816

**(2024. gada 5. marts)**

**par jautājumiem saistībā ar antikoagulatīvas darbības rodenticīdu biocīdu otro salīdzinošo novērtējumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 528/2012 23. panta 5. punktu**

**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu ([1]) un jo īpaši tās 23. panta 5. punkta pirmo daļu,

tā kā:

(1) 2021. gada martā visas saņēmējas kompetentās iestādes, kas saņēmušas pieteikumus par antikoagulatīvas darbības rodenticīdu biocīdu ("antikoagulatīvas darbības rodenticīdi") atjaunošanu, iesniedza Komisijai vairākus jautājumus, kas jārisina Savienības līmenī saistībā ar minēto biocīdu salīdzinošo novērtējumu.

(2) Visas saņēmējas kompetentās iestādes uzdeva šādus jautājumus.

a) Vai aktīvo vielu ķīmiskā dažādība Savienībā atļautajos rodenticīdos ir pietiekama, lai pēc iespējas samazinātu rezistences veidošanos kaitīgajos mērķorganismos?

b) Vai attiecībā uz dažādajiem paredzētajiem lietojumiem, kas norādīti biocīdu atļaujas atjaunošanas pieteikumos ([2]), ir pieejami atļauti alternatīvi biocīdi vai neķīmiski kontroles veidi un profilakses metodes?

c) Vai šie pieejamie neķīmiskie kontroles veidi un profilakses metodes ir pietiekami efektīvas?

d) Vai alternatīvie atļautie biocīdi vai neķīmiskās alternatīvas nerada citus būtiskus ekonomiskus vai praktiskus trūkumus?

e) Vai alternatīvie atļautie biocīdi vai neķīmiskās alternatīvas ir ar būtiski zemāku vispārējo risku cilvēka veselībai, dzīvnieku veselībai un videi?

f) Vai dažas antikoagulatīvas aktīvās vielas, ko satur rodenticīdi, ir ar zemāku vispārējo risku cilvēka veselībai, dzīvnieku veselībai un videi nekā citas?

(3) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 528/2012 75. panta 1. punkta g) apakšpunktu Komisija lūdza Eiropas Ķimikāliju aģentūru ("Aģentūra") sniegt atzinumu par minētajiem jautājumiem.

(4) Aģentūras Biocīdu komiteja ("BK") 2022. gada 23. novembrī pieņēma atzinumu par 2. apsvērumā minētajiem a), b), c), d) un e) jautājumiem saistībā ar antikoagulatīvas iedarbības rodenticīdu salīdzinošo novērtējumu.

(5) Uz 2. apsvērumā minēto f) jautājumu, kas attiecas uz antikoagulatīvas iedarbības rodenticīdu sastāvā esošo vielu riska profilu salīdzinājumu, BK atbildēja pēc tam, kad bija iesniegti pieteikumi šo vielu apstiprinājuma otrajai atjaunošanai. BK 2023. gada 7. jūnijā pieņēma pārskatītu atzinumu par visiem jautājumiem ([3]) ("BK atzinums").

([1]) OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.
([2]) Šie ir lietojumi, kas atļauti attiecībā uz R4BP uzskaitītajiem biocīdiem, un tie, kas norādīti jaunajos atjaunošanas pieteikumos.
([3]) Atzinums *ECHA/BPC/386/2023*, 2023. gada 7. jūnijs, pieejams šeit: https://echa.europa.eu/regulations/biocidal-products-regulation/approval-of-active-substances/opinions-on-article-75-1-g.

(6) a), b), d), e) un f) jautājums attiecas uz ķīmiskām alternatīvām, savukārt uz neķīmiskām alternatīvām attiecas tikai b), c), d) un e) jautājums.

(7) Komisija 2023. gada 28. jūnijā un 27. septembrī aicināja dalībvalstu pārstāvjus Biocīdu pastāvīgajā komitejā paust viedokli par BK atzinuma secinājumiem. Vairāku dalībvalstu pārstāvji pauda bažas par secinājumu, ka mehāniskus slazdus varētu uzskatīt par piemērotu alternatīvu antikoagulatīvas darbības rodenticīdiem peļu kontrolei iekštelpās, jo saskaņā ar šo iestāžu sniegto informāciju tas ir balstīts tikai uz vienu lauka pētījumu, ko nevar uzskatīt par būtisku dažādu peļu invāzijas veidu gadījumā. Turpretī dažu dalībvalstu pārstāvji atbalstīja BK secinājumus par to, ka šādi slazdi būtu efektīva alternatīva. Vairākas ieinteresētās personas arī sazinājās ar Komisiju, lai paustu bažas par atzinuma konstatējumiem, savukārt citas tā secinājumus atbalstīja. Komisija ņēma vērā sanāksmēs paustās atšķirīgās nostājas.

(8) Pielikumā iekļautā informācija būtu jāņem vērā visu dalībvalstu saņēmējām kompetentajām iestādēm, lai izlemtu, vai ir izpildīti Regulas (ES) Nr. 528/2012 23. panta 3. punkta a) un b) apakšpunktā minētie kritēriji un vai tādēļ to teritorijā būtu jāaizliedz vai jāierobežo antikoagulatīvas darbības rodenticīdu biocīdu piedāvāšana tirgū vai lietošana.

(9) Šajā lēmumā noteiktie pasākumi ir saskaņā ar Biocīdu pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

*1. pants*

Regulas (ES) Nr. 528/2012 23. panta 3. punkta piemērošanas nolūkā visu dalībvalstu saņēmējas kompetentās iestādes ņem vērā pielikumā minēto informāciju saistībā ar Komisijai uzdotajiem jautājumiem par antikoagulatīvas darbības rodenticīdu biocīdu salīdzinošo novērtējumu.

*2. pants*

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2024. gada 5. martā

*Komisijas vārdā –*
*priekšsēdētāja*
Ursula VON DER LEYEN

*PIELIKUMS*

**Informācija saistībā ar dalībvalstu visu saņēmēju kompetento iestāžu uzdotajiem jautājumiem Komisijai par antikoagulatīvas darbības rodenticīdu biocīdu otro salīdzinošo novērtējumu**

Visas saņēmējas kompetentās iestādes, kas saņēmušas pieteikumus par antikoagulatīvas darbības rodenticīdu biocīdu ("antikoagulatīvas darbības rodenticīdi") atļaujas atjaunošanu, iesniedza Komisijai šādus jautājumus, kas jārisina Savienības līmenī saistībā ar minēto biocīdu salīdzinošo novērtējumu.

a) Vai aktīvo vielu ķīmiskā dažādība Savienībā atļautajos rodenticīdos ir pietiekama, lai pēc iespējas samazinātu rezistences veidošanos kaitīgajos mērķorganismos?

b) Vai attiecībā uz dažādajiem paredzētajiem lietojumiem, kas norādīti atļaujas atjaunošanas pieteikumos, ir pieejami atļauti alternatīvi biocīdi vai neķīmiski kontroles veidi un profilakses metodes?

c) Vai šie pieejamie neķīmiskie kontroles veidi un profilakses metodes ir pietiekami efektīvas?

d) Vai alternatīvie atļautie biocīdi vai neķīmiskās alternatīvas nerada citus būtiskus ekonomiskus vai praktiskus trūkumus?

e) Vai alternatīvie atļautie biocīdi vai neķīmiskās alternatīvas būtiski pazemina vispārējo risku cilvēka veselībai, dzīvnieku veselībai un videi?

f) Vai dažas antikoagulatīvas aktīvās vielas, ko satur rodenticīdi, kopumā pazeminātu risku cilvēka veselībai, dzīvnieku veselībai un videi nekā citas?

Šo jautājumu nolūkā identificētie lietojumi, kas norādīti Regulas (ES) Nr. 528/2012 (Biocīdu regula jeb BR) 23. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētajā pieteikumā, ir uzskaitīti 1. tabulā.

*1. tabula*

**Lietojumi, kas 2021. gada 30. septembrī norādīti antikoagulatīvas darbības rodenticīdu biocīdu atļaujas pieteikumos** ([1])

| Lietojuma numurs | Mērķorganisms(-i) | Lietošanas joma | Lietotāju kategorija (-as) | Lietošanas metode |
|---|---|---|---|---|
| 1. | *Mus musculus* (mājas pele) (Var pievienot citus mērķorganismus) | Iekštelpās | Plašāka sabiedrība | Lietošanai gatava ēsma (maisiņos izberamai ēsmai), ko lieto pret manipulācijām drošās ēsmas stacijās |
| 2. | *Rattus norvegicus* (pelēkā žurka) *Rattus rattus* (melnā žurka) | Iekštelpās | Plašāka sabiedrība | Lietošanai gatava ēsma (maisiņos izberamai ēsmai), ko lieto pret manipulācijām drošās ēsmas stacijās |
| 3. | *Rattus norvegicus* (pelēkā žurka) *Rattus rattus* (melnā žurka) (Var pievienot citus mērķorganismus (piemēram, strupastes), izņemot mājas peli) | Ārpus telpām, ēku apkārtnē | Plašāka sabiedrība | Lietošanai gatava ēsma (maisiņos izberamai ēsmai), ko lieto pret manipulācijām drošās ēsmas stacijās |

([1]) Šis termiņš tika izmantots, lai atlasītu apstiprinātās aktīvās vielas un vāktu informāciju par atļautajiem biocīdiem *ECHA* Biocīdu komitejas salīdzinošā novērtējuma kontekstā.

| Lietojuma numurs | Mērķorganisms(-i) | Lietošanas joma | Lietotāju kategorija (-as) | Lietošanas metode |
|---|---|---|---|---|
| 4. | *Mus musculus* (mājas pele)<br>(Var pievienot citus mērķorganismus) | Iekštelpās | Profesionāļi | Lietošanai gatava ēsma, ko lieto pret manipulācijām drošās ēsmas stacijās |
| 5. | *Rattus norvegicus* (pelēkā žurka)<br>*Rattus rattus* (melnā žurka) | Iekštelpās | Profesionāļi | Lietošanai gatava ēsma, ko lieto pret manipulācijām drošās ēsmas stacijās |
| 6. | *Mus musculus* (mājas pele)<br>*Rattus norvegicus* (pelēkā žurka)<br>*Rattus rattus* (melnā žurka) | Ārpus telpām, ēku apkārtnē | Profesionāļi | Lietošanai gatava ēsma, ko lieto pret manipulācijām drošās ēsmas stacijās |
| 7. | *Mus musculus* (mājas pele)<br>*Rattus norvegicus* (pelēkā žurka)<br>*Rattus rattus* (melnā žurka) | Iekštelpās | Apmācīti profesionāļi | Ēsmas preparāti:<br>— lietošanai gatava ēsma, ko lieto pret manipulācijām drošās ēsmas stacijās;<br>— segtas un aizsargātas ēsmas izvietošanas vietas – tikai tad, ja atļautas).<br>Lietošanai gatavi kontaktpreparāti |
| 8. | *Mus musculus* (mājas pele)<br>*Rattus norvegicus* (pelēkā žurka)<br>*Rattus rattus* (melnā žurka)<br>*Arvicola terrestris* (ūdensstrupaste) | Ārpus telpām, ēku apkārtnē | Apmācīti profesionāļi | Ēsmas preparāti:<br>— lietošanai gatava ēsma, ko lieto pret manipulācijām drošās ēsmas stacijās;<br>— segtas un aizsargātas ēsmas vietas – tikai tad, ja atļautas;<br>— lietošanai gatavas ēsmas tieša ieklāšana alā – tikai tad, ja atļauts. |
| 9. | *Rattus norvegicus* (pelēkā žurka)<br>*Rattus rattus* (melnā žurka)<br>*Arvicola terrestris* (ūdensstrupaste) | Ārpus telpām, atklātas teritorijas<br>Ārpus telpām, atkritumu izgāztuves | Apmācīti profesionāļi | — Lietošanai gatava ēsma, ko lieto pret manipulācijām drošās ēsmas stacijās.<br>— Segtas un aizsargātas ēsmas vietas – tikai tad, ja atļautas.<br>— Lietošanai gatavas ēsmas tieša ieklāšana alā – tikai tad, ja atļauts. |

| Lietojuma numurs | Mērķorganisms(-i) | Lietošanas joma | Lietotāju kategorija (-as) | Lietošanas metode |
|---|---|---|---|---|
| 10. | *Rattus norvegicus* (pelēkā žurka) | Kanalizācija | Apmācīti profesionāļi | — Lietošanai gatava ēsma, ko paredzēts iestiprināt vai ieklāt ēsmas stacijās, neļaujot ēsmai nonākt saskarē ar notekūdeņiem.<br>— Segtas un aizsargātas ēsmas vietas – tikai tad, ja atļautas. |
| 11. | *Mus musculus* (mājas pele)<br>*Rattus norvegicus* (pelēkā žurka)<br>*Rattus rattus* (melnā žurka) | Pastāvīga ēsma (tikai difenakumam un bromadiolonam) ([2]) | Apmācīti profesionāļi | — Pelēko un melno žurku un peļu monitorings ar pastāvīgu ēsmu |

a), b), d), e) un f) jautājums attiecas uz ķīmiskām alternatīvām, savukārt uz neķīmiskām alternatīvām attiecas tikai b), c), d) un e) jautājums.

1. **Informācija par jautājumiem, kas saistīti ar ķīmisko alternatīvu salīdzinošo novērtējumu**

**a) jautājums. Vai aktīvo vielu ķīmiskā dažādība Savienībā atļautajos rodenticīdos ir pietiekama, lai pēc iespējas samazinātu rezistences veidošanos kaitīgajos mērķorganismos?**

Alternatīvām aktīvajām vielām, kas identificētas a) jautājumā, nav nepieņemamas ietekmes uz kaitīgajiem mērķorganismiem, kā arī nav nepieņemamas rezistences vai šķērsrezistences; tas ir kritērijs aktīvās vielas apstiprināšanai, kā paredzēts Biocīdu regulas 4. panta 1. punktā un 19. panta 1. punkta b) apakšpunkta ii) punktā.

Pašlaik rodenticīdos ir sešas aktīvās vielas ar iedarbības veidu, kas atšķiras no antikoagulatīvas darbības rodenticīdu iedarbības veida (proti, alfahloraloze, alumīnija fosfīds, kas izdala fosfīnu, oglekļa dioksīds, ciānūdeņradis, pulverī sasmalcinātas kukurūzas vālīšu serdes un holekalciferols). Tomēr neviena saņēmēja kompetentā iestāde kopš 2021. gada 30. septembra nav atļāvusi nevienu biocīdu, kas satur pulverī sasmalcinātas kukurūzas vālīšu serdes, un līdz 2023. gada 30. jūnijam netika iesniegts neviens pieteikums šīs aktīvās vielas apstiprinājuma atjaunošanai. Tāpēc vienīgās atbilstīgās aktīvās vielas, kas jāņem vērā atbildē uz b) jautājumu, bija biocīdi, kas satur alfahloralozi, alumīnija fosfīdu, kas izdala fosfīnu, oglekļa dioksīdu, ciānūdeņradi un holekalciferolu, kā norādīts 2. tabulā.

Komisija norāda, ka ir pieejamas dažādas ķīmiskās alternatīvas ar vismaz trim dažādiem iedarbības veidiem attiecībā uz 4. un 7. lietojumu (tikai mājas pelēm; ne pelēkajām žurkām un melnajām žurkām) un attiecībā uz 11. lietojumu, un tāpēc ķīmiskā daudzveidība ir pietiekama, lai līdz minimumam samazinātu rezistences veidošanos mērķorganismos šajos lietojumos.

Attiecībā uz citiem lietojumiem šī prasība nav izpildīta, un ķīmiskā daudzveidība pašlaik nav pietiekama, lai līdz minimumam samazinātu rezistences veidošanos bez antikoagulatīvas darbības rodenticīdu lietošanas.

([2]) Pēc antikoagulatīvas darbības rodenticīdu aktīvo vielu atļaujas pirmās atjaunošanas pastāvīgas ēsmas izmantošana joprojām bija atļauta tikai apmācītiem profesionāļiem un bromadiolona un difenakuma gadījumā vietās ar augstu atkārtotas invāzijas potenciālu, ja citas kontroles metodes izrādījušās nepietiekamas, kā norādīts apstiprinājuma lēmumos. Pastāvīgā ēsma ar brodifakumu, difetialonu un flokumafēnu netika atļauta, jo pastāvēja augsts nemērķa dzīvnieku primārās un sekundārās saindēšanās risks.

*2. tabula*

**Antikoagulatīvas darbības rodenticīdu lietojumi, uz kuriem 2021. gada 30. septembrī attiecās alternatīvi atļautie biocīdi**

| Alternatīva un piemērošanas veids / Lietojuma numurs | Alfahloraloze – ēsma | Alumīnija fosfīds, kas izdala fosfīnu – fumigants (gāzes ražošanas produkts) | Oglekļa dioksīds – slazds (oglekļa dioksīda tvertne) | Ciānūdeņradis – fumigants | Holekalciferols – ēsma |
|---|---|---|---|---|---|
| 1. lietojums | Jā | | | | |
| 2. lietojums | | | | | |
| 3. lietojums | | | | | |
| 4. lietojums | Jā | | Jā | | Jā |
| 5. lietojums | | | | | Jā |
| 6. lietojums | | | | | Jā |
| 7. lietojums | Tikai mājas peles | | Tikai mājas peles | Jā | Jā |
| 8. lietojums | | *R. norvegicus* (pelēkā žurka) un *A. terrestris* (ūdensstrupaste) | | | Jā |
| 9. lietojums | | *R. norvegicus* (pelēkā žurka) un *A. terrestris* (ūdensstrupaste) | | | Jā |
| 10. lietojums | | | | | |
| 11. lietojums | Jā | | Jā | | Jā |

**b) jautājums. Vai attiecībā uz dažādajiem paredzētajiem lietojumiem, kas norādīti biocīda atļaujas atjaunošanas pieteikumos, ir pieejami atļauti alternatīvi biocīdi?**

Atļautie biocīdi, kas identificēti b) jautājumā, satur apstiprinātas aktīvās vielas, kuras attiecībā uz norādītajiem lietojumiem uzskata par efektīvām, jo "pietiekami efektīvs" ir kritērijs atļaujas piešķiršanai Biocīdu regulas 19. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punktā.

2. tabulā par katru antikoagulatīvas darbības rodenticīdu lietojumu parādīts, vai vismaz vienā dalībvalstī ir pieejams vismaz viens alternatīvs atļautais biocīds. Dati liecina, ka, lai gan dažiem lietojumiem ir alternatīvi atļautie biocīdi, tie neaptver visus antikoagulatīvas darbības rodenticīdu lietojumus un tie nav pieejami visās dalībvalstīs.

Tikai 4. un 7. lietojumam (tikai mājas pelēm) un 11. lietojumam vismaz vienā dalībvalstī ir atbilstīgas ķīmiskās alternatīvas, jo tikai šiem lietojumiem ir atļauti biocīdi, kuru efektivitāte ir pierādīta kā "pietiekami efektīva": 4. lietojums (produkti, kas satur alfahloralozi, oglekļa dioksīdu un holekalciferolu); 7. lietojums (produkti, kas satur alfahloralozi, oglekļa dioksīdu – tikai mājas pelēm, ciānūdeņradi un holekalciferolu); 11. lietojums (produkti, kas satur alfahloralozi, oglekļa dioksīdu un holekalciferolu).

Produkti, kas satur alumīnija fosfīdu, kurš izdala fosfīnu, nav atbilstīgas alternatīvas, jo 4., 7. un 11. lietojumam nav atļauto biocīdu, kas satur šo aktīvo vielu. Tāpēc uz produktiem, kas satur alumīnija fosfīdu, kurš izdala fosfīnu, neattiecas atbildes uz c), d) un e) jautājumu.

**c) jautājums. Vai šie pieejamie neķīmiskie kontroles veidi un profilakses metodes ir pietiekami efektīvi?**

Jautājums nav saistīts ar ķīmiskiem rodenticīdiem.

**d) jautājums. Vai alternatīvie atļautie biocīdi nerada citus būtiskus ekonomiskus vai praktiskus trūkumus?**

Izmantojot ciānūdeņradi 7. lietojumā, tika konstatēti būtiski ekonomiski un praktiski trūkumi salīdzinājumā ar antikoagulatīvas darbības rodenticīdiem. Produkti, kas satur ciānūdeņradi, ir fumiganti ar ļoti stingriem lietošanas nosacījumiem operatoriem un blakusesošām personām. Fumigāciju var izmantot tikai situācijās, kad temperatūra ir augstāka par 12 °C.

Paredzams, ka ciānūdeņraža izmantošana riska mazināšanas nolūkos radītu nesamērīgas izmaksas. Tāpēc ciānūdeņraža izmantošana 7. lietojumā radīs būtiskus ekonomiskus un praktiskus trūkumus.

Oglekļa dioksīda izmantošana 4. un 7. lietojumā rada būtiskus ekonomiskus un praktiskus trūkumus mājas peļu kontrolei. Ierīci, kurā atbrīvo oglekļa dioksīdu, nedrīkst pakļaut ekstremālām temperatūrām, un tā nedrīkst nonākt saskarē ar lielu ūdens daudzumu. Izmantošana ir iespējama tikai teritorijās, kurās nav nopietnu invāziju. Slazdi bieži jāpārbauda, lai atbrīvotos no mirušiem grauzējiem, un tie ir no jauna jāuzstāda. Līdz ar to ir nepieciešama regulāra slazdu pārbaude, kas rada dažas papildu izmaksas salīdzinājumā ar antikoagulantīvas darbības rodenticīdu lietošanu 4. un 7. lietojumā.

Tomēr attiecībā uz 11. lietojumu peļu monitoringam ([3]) ar pastāvīgu ēsmu, oglekļa dioksīda izmantošana nerada būtiskus ekonomiskus un praktiskus trūkumus salīdzinājumā ar antikoagulatīvas darbības rodenticīdu lietošanu.

Alfahloralozi saturošiem biocīdiem nav praktisku un ekonomisku trūkumu 4. un 7. lietojumā (tikai mājas pelēm) un 11. lietojumā, ja produktus lieto zemā temperatūrā (vēlams zem 16 °C), un biocīdiem, kas satur holekalciferolu, 4., 7. un 11. lietojumā.

**e) jautājums. Vai alternatīvie atļautie biocīdi būtiski pazemina vispārējo risku cilvēka veselībai, dzīvnieku veselībai un videi?**

Oglekļa dioksīda riska profils cilvēka veselībai, dzīvnieku veselībai un videi ir ievērojami zemāks nekā antikoagulatīvas darbības rodenticīdiem 11. lietojumā.

Uzskata, ka alfahloraloze un holekalciferols cilvēka veselībai rada mazāku risku nekā antikoagulatīvas darbības rodenticīdi.

Tomēr attiecībā uz riskiem videi nevar uzskatīt, ka holekalciferols rada ievērojami mazāku risku videi salīdzinājumā ar antikoagulatīvas darbības rodenticīdiem, jo ir konstatēts būtisks primārās un sekundārās saindēšanās risks.

([3]) Attiecināmie produkti ir atļauti vienīgi peļu kontrolei.

Attiecībā uz alfahloralozi ir pierādījumi, ka alfahloralozi saturoši līdzekļi primārās un sekundārās saindēšanās dēļ rada risku dzīvnieku veselībai ([4]). Saistībā ar apstiprinājuma atjaunošanas pieteikuma izvērtēšanu tiks novērtēts arī alfahloralozes risks videi un dzīvnieku veselībai, jo pastāv savvaļas dzīvnieku un mājdzīvnieku primārās un sekundārās saindēšanās risks.

Līdz ar to nevar secināt, ka holekalciferolam un alfahloralozei būtu ievērojami zemāks vispārējais riska profils attiecībā uz cilvēka veselību, dzīvnieku veselību un vidi salīdzinājumā ar antikoagulatīvas darbības rodenticīdiem 4., 7. un 11. lietojumos.

**f) jautājums. Vai dažas antikoagulatīvas aktīvās vielas, ko satur rodenticīdi, kopumā pazeminātu risku cilvēka veselībai, dzīvnieku veselībai un videi nekā citas?**

Komisija norāda, ka:

attiecībā uz vispārējo risku cilvēka veselībai atsevišķu vielu klasificēšana nav iespējama, jo netiešās eksponētības radītos riskus pārvalda ar atbilstošiem riska mazināšanas pasākumiem, kas līdzīgi ieviesti attiecībā uz visiem antikoagulatīvas darbības rodenticīdiem.

Antikoagulatīvas darbības rodenticīdu pirmajai paaudzei (*FGAR*) kopumā ir videi labāks riska profils nekā antikoagulatīvas darbības rodenticīdu otrajai paaudzei (*SGAR*) grupas līmenī. Tomēr *FGAR* veido tikai sīku daļiņu (mazāk nekā 3,5 %) no tirgū esošajiem antikoagulatīvas darbības rodenticīdiem, jo tie pakāpeniski tika aizstāti ar spēcīgākiem *SGAR*, lai risinātu pieaugošās bažas par mērķorganismu rezistenci pret *FGAR*.

2. **Informācija par jautājumiem, kas saistīti ar neķīmisko alternatīvu salīdzinošo novērtējumu**

**a) jautājums. Vai aktīvo vielu ķīmiskā dažādība Savienībā atļautajos rodenticīdos ir pietiekama, lai pēc iespējas samazinātu rezistences veidošanos kaitīgajos mērķorganismos?**

Jautājums nav saistīts ar neķīmiskiem rodenticīdiem.

**b) jautājums. Vai attiecībā uz dažādajiem paredzētajiem lietojumiem, kas norādīti biocīda atļaujas atjaunošanas pieteikumos, ir pieejami neķīmiski kontroles veidi un profilakses metodes?**

Vairākas neķīmiskas alternatīvas (t. i., ārstnieciskai apstrādei: līmes dēļi, mehāniski slazdi, dzīvas sagūstīšanas slazdi, lamatas, elektriski slazdi, tieša dzīvnieku kontrole; profilaktiskai ārstēšanai: biotopa pārveidošana, dabisko plēsēju veicināšana, ēku aizsardzības nostiprināšana, kanalizācijas gredzens, lāzeržogs, ultraskaņa) ir uzskaitītas un aprakstītas zinātniskajā literatūrā un *ECHA* rīkotajā apspriešanā ar ieinteresētajām personām par visiem noteiktajiem lietojumiem. Dažas alternatīvas ir tikai preventīvi pasākumi, bet citas ir ārstnieciskas vai gan viena, gan otra.

([4]) Sk. Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2022/1005 (2022. gada 23. jūnijs) par neatrisinātajiem iebildumiem attiecībā uz biocīdu saimes "Alphachloralose Grain" atļaujas noteikumiem un nosacījumiem, ko Francija un Zviedrija saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012 nodevušas izskatīšanai (OV L 168, 27.6.2022., 86. lpp., ELI:http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1005/oj),
Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2022/1006 (2022. gada 24. jūnijs) par neatrisinātajiem iebildumiem attiecībā uz biocīdu saimes "Alphachloralose Pasta" atļaujas noteikumiem un nosacījumiem, ko Francija un Zviedrija saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012 nodevušas izskatīšanai (OV L 168, 27.6.2022., 90. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1006/oj);
Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2022/1388 (2022. gada 23. jūnijs) par neatrisinātajiem iebildumiem attiecībā uz biocīda "Pat'Appât Souricide Canadien Foudroyant" atļaujas noteikumiem un nosacījumiem, ko Francija un Zviedrija saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012 nodevušas izskatīšanai (OV L 208, 10.8.2022., 7. lpp., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1388);
Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2023/1155 (2023. gada 9. jūnijs) par neatrisinātajiem iebildumiem attiecībā uz biocīda "Rapid Pro" atļaujas noteikumiem un nosacījumiem, ko Francija saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012 nodevusi izskatīšanai (OV L 152, 13.6.2023., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1155/oj);
Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2023/1157 (2023. gada 9. jūnijs) par neatrisinātajiem iebildumiem attiecībā uz biocīda "Virazan" atļaujas noteikumiem un nosacījumiem, ko Francija saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012 nodevusi izskatīšanai (OV L 152, 13.6.2023., 21. lpp., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1157).

Atbilstīgas neķīmiskas alternatīvas salīdzinošajam novērtējumam ar antikoagulantīvas darbības rodenticīdiem ir tās, kuras jau pastāv Savienības tirgū un par kurām, pamatojoties uz pieejamo informāciju, ir pārliecinoši pierādījumi, ka tās nerada bažas par drošību cilvēkiem, dzīvniekiem vai videi.

Izņemot grauzēju šaušanu, kas minēta *ECHA* rīkotajā sabiedriskajā apspriešanā un kura rada bažas par drošību cilvēkiem un nemērķa organismiem, citas iepriekš minētās neķīmiskās metodes, kurām ir ārstnieciska vai profilaktiska ietekme uz grauzēju kontroli, nerada bažas un tādējādi atbilst šim atbilstības kritērijam.

**c) jautājums. Vai šie pieejamie neķīmiskie kontroles un profilakses līdzekļi ir pietiekami efektīvi?**

Pamatojoties uz datiem, kas iegūti vienā lauka izmēģinājumā ([5]), mehāniskie slazdi, ko izmanto neprofesionāļi un (apmācīti) profesionāļi pret pelēm iekštelpās (1., 4. un 7. lietojums), tiek uzskatīti par pietiekami efektīviem, ja šie slazdi atbilst *NoCheRo* vadlīnijās ([6]) noteiktajiem kritērijiem un ja lietotāji ir informēti par to, kā lietot slazdus (piemēram, īstā ēsma, pareizs novietojums, pietiekams slazdu skaits, ātra satīrīšana pēc noķeršanas).

Attiecībā uz citām neķīmiskām alternatīvām metodēm novērtējumu nevarēja veikt, jo trūkst datu par iedarbīgumu un vadlīniju par to, kā šos datus novērtēt. Tāpēc Komisija nevar izdarīt secinājumu par to, vai šīs neķīmiskās alternatīvas būtu pietiekami iedarbīgas, un tāpēc d) jautājumā tās netiek aplūkotas.

**d) jautājums. Vai neķīmiskajām alternatīvām nav citu būtisku ekonomisku vai praktisku trūkumu?**

Būtisku ekonomisku un praktisku trūkumu novērtējums attiecībā uz neķīmiskām alternatīvām tika veikts tikai attiecībā uz mehāniskajiem slazdiem peļu kontrolei iekštelpās (1., 4. un 7. lietojums). Novērtējumā galvenā uzmanība tika pievērsta lietotāju līmenim, nevis plašākam sociālekonomiskajam līmenim.

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām sniedza ieskatu par mehānisko slazdu ekonomiskajiem un praktiskajiem trūkumiem. Ņemot vērā to plašo izmantošanu noteiktās rūpniecības nozarēs, var uzskatīt, ka mehāniskie slazdi, kas atbilst *NoCheRo* vadlīniju kritērijiem attiecībā uz peļu kontroli iekštelpās (1., 4. un 7. lietojums), nerada lielākus ekonomiskus un praktiskus trūkumus par antikoagulatīvas darbības rodenticīdiem šajos lietojumos.

**e) jautājums. Vai neķīmiskās alternatīvas būtiski pazemina vispārējo risku cilvēka veselībai, dzīvnieku veselībai un videi?**

Neķīmiskajām alternatīvām ir ievērojamas priekšrocības, jo tās nerada saindēšanās risku cilvēkiem un nemērķa organismiem.

Gan neķīmiskajām alternatīvām, gan antikoagulatīvas iedarbības rodenticīdiem pastāv risks ietekmēt nemērķa organismus.

Riska veids un līmenis ir atkarīgs no konkrētās slazdu konstrukcijas (piemēram, drošības kastes esības vai neesības un tās efektivitātes) un lietošanas apstākļiem (piemēram, iekštelpās vai ārpus telpām, vietās, kas pieejamas plašai sabiedrībai).

Attiecībā uz mehāniskajiem slazdiem, kas atbilst *NoCheRo* vadlīniju kritērijiem, Komisija secina, ka šādas neķīmiskās alternatīvas rada ievērojami mazāku vispārējo risku cilvēka veselībai, dzīvnieku veselībai un videi.

([5]) Izmēģinājums tika organizēts saimniecībā, kas atrodas ciematā. Biocīdu komiteja secina, ka šis izmēģinājums ir reprezentatīvs attiecībā uz 1., 4. un 7. lietojumu, bet neattiecas uz visām situācijām saistībā ar šiem trim lietojumiem, kā arī ne uz 11. lietojumu.

([6]) *NoCheRo* vadlīnijas ir vadlīnijas, ko publicējusi Vācijas Vides aģentūra (*UBA*): *NoCheRo* vadlīnijas grauzēju slazdu novērtēšanai – A daļa. Sitējslazdi. Vadlīniju pamatā ir kritēriji, kas noteikti *ECHA* Biocīdu regulas vadlīnijās par antikoagulatīvas darbības rodenticīdu iedarbīguma novērtēšanu, kā arī vairāki standarti dzīvnieku labturības testēšanai attiecībā uz sitējslazdiem. Tika iekļauti papildu kritēriji un metodes slazdu efektivitātes novērtēšanai, kas nav ietvertas esošajos testa protokolos. Pieejamas šeit: *NoCheRo-Guidance for the Evaluation of Rodent Traps | Umweltbundesamt*.
2021. gada 1. decembrī Biocīdu komiteja pieņēma atzinumu, kurā secināja, ka antikoagulatīvas darbības rodenticīdu iedarbīguma noteikšanas kritēriji, kas aprakstīti Biocīdu regulas norādījumos saistībā ar Regulu (ES) Nr. 528/2012, ir tādi paši kā *NoCheRo* vadlīnijās minētie. Pieejams šeit: *ECHA opinion on questions regarding the guidance on rodent traps*.

**f) jautājums. Vai dažas antikoagulatīvas aktīvās vielas, ko satur rodenticīdi, kopumā pazeminātu risku cilvēka veselībai, dzīvnieku veselībai un videi nekā citas?**

Jautājums nav saistīts ar neķīmiskiem rodenticīdiem.